

СЕКЦІЯ 6. ПРАВО

Виноградова Г. В.,

УДК 343.97

канд. юрид. наук, доцент,
доцент кафедри цивільного та трудового права,
ДВНЗ “Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана”, м. Київ



Виноградова Г. В. Деякі аспекти реалізації заходів протидії домашньому насильству в умовах пандемії. *Глобальні виклики та пріоритети в часи коронавірусної кризи* : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (Київ, 14 травня 2021 р). Київ : Східноєвропейський центр наукових досліджень, 2021. С. 70 – 73.



ДЕЯКІ АСПЕКТИ РЕАЛІЗАЦІЇ ЗАХОДІВ ПРОТИДІЇ ДОМАШНЬОМУ НАСИЛЬСТВУ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ

Світова пандемія коронавірусної інфекції вкрай негативно вплинула на громадян, які належать до вразливих груп населення, серед яких – постраждали від домашнього насильства особи. За даними Міністерства соціальної політики України, протягом 2020 року суб'єктами взаємодії соціальних закладів та установ зафіксовано на 62 % більше звернень щодо домашнього насильства, ніж у попередньому році [8]. В цій ситуації особливо гостро постає питання забезпечення ефективного функціонування притулків та інших спеціалізованих служб підтримки постраждалих осіб. Фахівці, які опікуються даними питаннями, розкривають цілий спектр практичних проблем, з якими стикаються особи, що страждають від домашнього насильства, під час карантинних обмежень, і одне з них – питання доступності притулків [7].

Робота спеціалізованих служб підтримки постраждалих осіб, як і усіх інших закладів, зазнала певних змін з урахуванням карантинних обмежень. З початку введення карантинних обмежень Міністерство соціальної політики України акцентувало увагу на тому, що в умовах пандемії ним було вжито заходів щодо забезпечення безперебійного, належного прийому/зарахування осіб, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі, до спеціалізованих служб підтримки постраждалих осіб [9]. Проте, в означеній сфері не склалося єдиного підходу в практиці застосування обмежувальних карантинних заходів. В одних випадках це призводило до висування вимог до постраждалих осіб при їх зверненні до притулків про наявність медичної довідки та висновків лікарів про відсутність симптомів гострих респіраторних захворювань, а в інших – до закриття притулків [7]. Така ситуація унеможливорює безперешкодний, екстрений доступ до притулків і наражає на додаткову небезпеку постраждалих осіб. Звернемося до вітчизняного законодавства в

означеній сфері. У відповідності до пункту 3 частини другої ст.20 Закону України “Про запобігання та протидію домашньому насильству” допомога та захист постраждалим особам здійснюється, зокрема, шляхом надання у разі потреби тимчасового притулку для безпечного розміщення постраждалих осіб [1]. Концепцією Державної соціальної програми запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі на період до 2025 року [2] передбачено забезпечення безперешкодного доступу до спеціалізованих служб підтримки постраждалих осіб (до яких належать і притулки) для усіх, хто потребує допомоги. В свою чергу, Державною соціальною програмою запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі на період до 2025 року передбачене створення єдиного підходу для розвитку і розбудови притулків та відповідної інфраструктури для постраждалих осіб від домашнього насильства [3]. Відповідно до Конвенції Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу з цими явищами головною метою притулку є оперативне надання фізичної безпеки від кривдника шляхом забезпечення негайного, бажано цілодобового доступу до безпечного місця проживання [6, с. 91]. У статті 23 Конвенції вимагається, щоб держави-сторони вживали заходів для створення відповідних, легкодоступних притулків у достатній кількості з метою забезпечення безпечного проживання та надання дієвої допомоги, особливо жінкам та їхнім дітям [5]. І хоча Україна до цього часу не приєдналася до цієї Конвенції, спостерігається тенденція до приведення законодавства України до європейських міжнародних стандартів. В той же час, питання щодо перебування постраждалих осіб у спеціалізованих службах підтримки таких осіб та надання їм соціальних послуг регулюються установчими документами зазначених служб відповідно до стандартів надання соціальних послуг постраждалим особам, які затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері запобігання та протидії домашньому насильству, з урахуванням вимог міжнародних правових актів [1]. Чинне законодавство (зокрема – Закон України “Про запобігання та протидію домашньому насильству”, Типове положення про притулок для осіб, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі) не акцентуючись на принципі безперешкодності доступу до притулків, не в повній мірі відповідає реаліям сьогодення. Вбачається за доцільне розглянути питання про врегулювання процедури безперешкодного та екстреного поселення постраждалих осіб в приміщеннях, що мають статус притулків з урахуванням карантинних обмежень, з наданням відповідного встановленого законодавством пакету соціальних послуг, та з подальшим розміщенням таких осіб в приміщеннях разом з іншими перебуваючими в притулках особами на загальних підставах.

Таким чином, в запропонованих умовах, з метою забезпечення безперешкодного доступу до притулків постраждалих осіб – з одного боку, а з іншого – для запобігання ризиків зараження та, відповідно, захисту життя та

здоров'я осіб, які перебувають в притулку, гостро стоїть питання розроблення єдиного нормативного механізму влаштування постраждалих осіб, які потребують розміщення в притулках, під час дії карантинних обмежень.

Безумовним пріоритетом в період коронавірусної кризи стає захист найбільш вразливих категорій населення, для яких питання безперешкодного та екстреного доступу до відповідних спеціалізованих закладів та соціальних послуг є життєво важливим. Виходячи з того, що на сьогоднішній день в період пандемії маємо стрімке зростання кількості випадків домашнього насильства, вбачається вкрай необхідним не лише створення розгалуженої системи притулків для тимчасового перебування осіб, які зазнали насильства в сім'ї, але й формування відповідної уніфікованої нормативної бази, що регламентувала б функціонування цих закладів, із відповідними єдиними для всіх притулків застереженнями щодо їх роботи в період карантинних обмежень та з урахуванням необхідності надання безперешкодного та екстреного доступу до притулків і відповідного пакету соціальних послуг.

Список використаних джерел

1. Про запобігання та протидію домашньому насильству: Закон України від 7.12.2017 р. № 2229-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2018 р. № 5. Ст. 35.
2. Концепція Державної соціальної програми запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі на період до 2025 року: розпорядження Кабінету Міністрів України від 10.10.2018 р. № 728-р. *Офіційний вісник України*. 2018 р. № 82. Ст. 2726.
3. Державна соціальна програма запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі на період до 2025 року: затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 24.02.2021 р. № 145. *Офіційний вісник України*. 2021. № 19, Ст. 804.
4. Типове положення про притулок для осіб, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі: затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 22.08.2018 р. № 655. *Офіційний вісник України*. 2018. № 68. Ст.2310.
5. Конвенція Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу з цими явищами та пояснювальна доповідь. Стамбул (Туреччина). URL: <https://rm.coe.int/1680093d9e> (дата звернення: 13.05.2021).
6. Волошина С. М. Соціальне обслуговування осіб, що постраждали від домашнього насильства. *Приватне та публічне право*. 2018. №2. С.90-93. URL: http://www.pp-law.in.ua/archive/2_2018/21.pdf (дата звернення: 13.05.2021).
7. Павло Федорів, Альона Ляшева, Єлизавета Хассай. Коронавірус і житло: аналіз наслідків пандемії. URL: <https://cedos.org.ua/researches/koronavirus-i-zhytlo-analiz-naslidkiv-pandemii> (дата звернення: 12.05.2021).
8. Як протидіяти домашньому насильству в умовах пандемії COVID-19. URL: <https://ombudsman.gov.ua/ua/all-news/pr/uchast-v-obgovorenn%D1%96-pitan->

zapob%D1%96gannya-ta-protid%D1%96%D1%97-domashnomu-nasilstvu-v-umovax-pandem%D1%96%D1%97-covid-19 (дата звернення: 12.05.2021).

9. Мінсоцполітики вживає необхідних заходів для запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/minsocpolitiki-vzhivaye-neobhidnih-zahodiv-dlya-zapobigannya-ta-protidii-domashnomu-nasilstvu-ta-nasilstvu-za-oznakoyu-stati> (дата звернення: 12.05.2021).

Мордовець М. В.,

УДК 329.05

канд. політ. наук, доцент,
доцент кафедри соціології, філософії і права,
Одеська національна академія
харчових технологій, м. Одеса

Мамроцька О. А.,

канд. іст. наук, доцент,
доцент кафедри соціології, філософії і права,
Одеська національна академія
харчових технологій, м. Одеса



Мордовець М. В., Мамроцька О. А. Сучасна медіатизація політичних партій. *Глобальні виклики та пріоритети в часи коронавірусної кризи* : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (Київ, 14 травня 2021 р). Київ : Східноєвропейський центр наукових досліджень, 2021. С. 73 – 79.



СУЧАСНА МЕДІАТИЗАЦІЯ ПОЛІТИЧНИХ ПАРТІЙ

Кінець XX – початок XXI ст. ознаменувалися серйозними технологічними зрушеннями у людських суспільствах по всій планеті. Дані зрушення охопили не тільки соціальну сферу та економіку. Цей період можна сміливо назвати інформаційною революцією, коли засоби швидкісного обміну інформацією зробили величезний крок вперед. Швидкість обміну інформацією збільшилася у порівнянні з попередніми епохами в тисячі разів. Закономірно, що таке серйозне зрушення у технологічній сфері вплинуло на взаємовідносини у сфері політики.

Особливістю сучасного світового та українського політичного процесу є зростаюча популярність мережевої політики та використання політичними акторами різноманітних електронних мережевих ресурсів, наприклад, соціальних мереж. Очевидно, що Інтернет зайняв провідну позицію у якості глобального засобу комунікації у сфері політичного життя суспільства. Актуальність дослідження даної теми обумовлена також інтенсифікацією динаміки політичних комунікаційних процесів, пришвидшеним накопиченням емпіричного досвіду за умови його